

UNIVERSUL ȘCOLII

- *Editorial*
- *Evenimente din viața școlii*
- *Opinii*
- *Didactica*
- *Proiecte educaționale*
- *Cdi*
- *Noutăți editoriale*
- *Diverse*
- *Informații utile*

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII

a CASEI CORPULUI DIDACTIC ALBA

Alba Iulia , Str. G. Bethlen nr. 7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101

Web: www.ccdab.ro,E-mail: ccdab@yahoo.com**Director redactor șef:****Prof. Deák – Székely Szilárd Levente****Responsabil de număr:** prof. Munteanu Maria**Redactori:** prof. Comaniciu Cristina, prof. Jude Laurențiu, prof. Nandrea Maria, ing. ec. Onișoru Viorica**Colaboratori:** lector univ. dr. Scheau Ioan**Tehnoredactare:** aj. analist programator Popa Ioan**Corectura:** Prof. Nandrea Maria, prof. Bazilescu Sebastian

© **Autorii, conform legislației în vigoare, răspund în fața legii, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a dreptului de autor.**

SUMAR

Familia-o școală fără vacanțe – <i>prof. învăț. primar Hațegan Comșa Marilena</i>	3
Rolul școlii și al familiei în prevenirea eșecului școlar și social – <i>prof. Turcu Iuliana</i>	4
Strategii de comunicare în dezvoltarea cooperării între preșcolari – <i>prof. învăț. preșc. Gherman Marcela, prof. Florariu Angela</i>	6
Matematica între teorie și practică. Programa curs opțional cls. a VIII - a – <i>prof. Ghibescu Maria</i>	9
Trăsături temperamentale evidențiate la personaje reprezentative din operele marilor clasici – <i>prof. Daniela Cigher</i>	13
Valențe educative ale metodelor interactive de la teorie la practică – <i>Prof.Furdui Amalia</i>	15
Prevenirea greșelilor de ortografie – <i>prof. Moței Iulia Maria</i>	18
Metode comunicative moderne folosite în predarea gramaticii limbii engleze – <i>prof. Veronica Dur</i>	19
Memento : „Scriitori români la Blaj” – <i>prof. psiho. Lațiu Camelia Lucia</i>	21
Lumină din literatură – <i>prof. Dinga Rusanda</i>	22

FAMILIA – O ȘCOALĂ FĂRĂ VACANȚE

*Prof. învă. primar
Hațegan Comșa Marilena
Șc. gimnazială „I. M. Moldovan,, Blaj*

Nu mai încape nici o îndoială: copiii sunt niște omuleți foarte costisitori. Ca să-i crești așa cum trebuie, ți se cere să dai tot ce ai mai bun din timpul, eforturile și resursele tale financiare. Pentru cei ce n-au avut ocazia să fie părinți, aceasta pare o treabă extrem de simplă. E ca și cum, privind pentru prima dată un joc de golf, gândești: „Pare o treabă simplă. Tot ce ai de făcut este să retrimiți micuța minge albă înspre locul marcat.” Dar odată intrat în teren, mingea se „încăpățânează” să nu se îndrepte spre locul dorit. Așadar, creșterea copiilor e un „joc” mult mai dificil decât pare la prima vedere, este un lucru costisitor și complex. Copiii cer mult efort, dar merită pe deplin prețul plătit. De altfel, nimic valoros nu este ieftin.

Majoritatea frustrărilor „slujbei” de părinte apar pentru că noi nu avem un model bine trasat, un „plan de bătaie”, pentru a răspunde așa cum trebuie la toate situațiile inevitabile cu care ne confruntăm. Apoi, când apar problemele, dăm de greutate și facem greșeli. Ar trebui să avem anumite jaloane, trasate foarte clar, care să ne arate încotro să ne îndreptăm, dorim principii călăuzitoare care să ne ajute să ne creștem copiii sănătoși și în siguranță.

Există multe metode pedagogice educative bune și foarte bune, dar, din nefericire, și multe metode dăunătoare, care trebuie evitate. Asupra acestora din urmă, mai precis a unor atitudini și climate familiale deficitare, încercăm să atragem atenția părinților, pentru că au drept consecință adaptarea de către copii a unor comportamente inadecvate în relațiile cu ceilalți și în atitudinea față de sine însuși.

Un prim semnal de alarmă îl tragem asupra atitudinilor liberale și a celor caracterizate prin pasivitate, indolență sau chiar indiferență față de copil, care, lăsat nesupravegheat și la cheremul propriilor dorințe și tendințe, se formează ca o personalitate instabilă, capricioasă, egoistă, incapabilă de a suporta o emoție, de a găsi satisfacție în depășirea unor obstacole, de a respecta normele de conviețuire socială. Acest copil socotește că trebuie să aibă numai drepturi, nu și îndatoriri. El poate deveni un „mic tiran”. Când va fi contrariat în această credință a lui că totul i se cuvine, copilul va manifesta reacții de agresivitate, de irascibilitate, care culminează mai târziu cu un comportament de neintegrat în școală, în societate.

Foarte actual e cazul copilului răsfățat. Toată familia îl consideră un copil precoce, este mereu în centrul atenției, i se satisface imediat orice dorință. El devine însă, treptat, tot mai voluntar, mai dominator și mai capricios în raporturile cu cei ai casei, manifestând crize de furie când capriciile nu-i sunt îndeplinite. Părinții sunt vulnerabili și pentru că nu vor să recunoască faptul că odrasla lor nu e perfectă. Treptat, capriciile se extind și asupra colectivității în care e încadrat copilul și deseori părinții „nu înțeleg” cine e vinovat de reacțiile de impulsivitate, de ostilitate a copilului lor. Pentru ei, copilul lor are voie să facă orice, are dreptul la orice. Un lucru ei nu-l înțeleg: cuvintele „nu se poate” nu se învață într-o zi, ci zi de zi, de-a lungul anilor copilăriei. Dovedind dispreț față de necesitatea antrenării progresive a copilului în efort, pentru a învinge treptat obstacolele și dificultățile vieții, părintele îl expune fie unor dezamăgiri și descurajări viitoare, fie alunecării pe panta îngâmfării și creării unei personalități agresive, îndărătnice, nesupuse. Copilul răsfățat este victima unei atitudini de supraprotecție din partea părinților, care nu-l lasă să rezolve nimic, având grijă de a face ei totul. Având totul de-a gata, copilul nu e obișnuit să lupte cu greutățile, iar când nu mai e sub protecția părinților, se expune de la început la insucces, se teme de eșec și, fie că devine timid, se izolează, fie că devine agresiv, impulsiv. La școală, astfel de copii n-au curajul să se afirme la lecții de teama eșecului iar mai târziu, în viață, vor fi lipsiți de inițiativă, de spirit de independență.

La polul opus se situează metodele și atitudinile **reprimatoare** aplicate de părinți și care, împreună cu **excesiva suprasolicitare educativă** a copilului, înăbușă spiritual de independență al acestuia. Sunt cunoscute, în acest sens, efectele negative ale exigențelor familiale asupra disciplinei copilului. Iau naștere astfel serioase conflicte între interesele copilului și cerințele familiei, între propria imagine pe care o are copilul despre sine și modul în care e apreciat de către părinți, între ceea ce el consideră că poate realiza și ceea ce-i cer părinții să facă.

Alături de aceste două atitudini extreme, un efect important asupra educării copilului o au **climatele** familiale. Este bine cunoscut cât influențează formarea personalității unui copil relațiile tensionate dintr-o familie, exemplele negative oferite de părinți. O familie în care relațiile între membri sunt cordiale, atmosfera este de încredere reciprocă, de respect, în care problemele fiecăruia devin problemele tuturor și sunt rezolvate ca atare, creează un mediu propice dezvoltării unui copil încrezător, demn, lipsit de egoism, sincer.

O educație justă din cea mai fragedă copilărie nu e o sarcină atât de grea cum ar părea. Dar oricât de grea ar părea, ea nu depășește puterile oricărui om, oricărui părinte. Fiecare poate, ușor, fără oboseală, să-și crească bine copilul, numai dacă dorește într-adevăr. Nu stăpânește nimeni rețetarul fericirii, calea fără spini a creșterii unor copii. Dar privind în jur tot timpul și folosind experiența celor ce au bătut această cale, putem învăța și ne putem crește copiii așa cum dorim să-i avem.

Și încă un lucru foarte important: educația copilului nu se face în salturi, din când în când, atunci când timpul ne permite sau când observăm că ceva „nu e în ordine”. Nu trebuie uitat nici o clipă că suntem părinți și că avem copii, că în această „profesie” nu există concedii.

Familia este o școală fără vacanțe și de noi depinde să ne vedem copilul așa cum ni l-am visat.

Bibliografie

1. Băran-Pescaru, A., (2004), *Familia azi. O perspectivă sociopedagogică*, Editura Aramis, București.
2. Bătrânu, E., (1980), *Educația în familie*, Editura Politică, București.
3. Bunescu, Ghe., *Democratizarea educației și educația părinților*, www.1educat.ro
4. Mitrofan, I., Mitrofan, N., (1991), *Familia de la A la Z*, Editura Științifică, București.
5. Vrășmaș, E., A., (2002), *Consilierea și educația părinților*, Editura Aramis, București.
6. Wheis T.J., (1992), *Să-i ajutăm iubindu-i*, Editura Humanitas, București

ROLUL ȘCOLII ȘI AL FAMILIEI ÎN PREVENIREA EȘECULUI ȘCOLAR ȘI SOCIAL

*Prof. Turcu Iuliana
Șc. Gimnazială „V. GOLDIȘ” Alba Iulia*

Succesul școlar reprezintă alternativa pozitivă, favorabilă a randamentului școlar, denumită și reușită școlară. Ea se exprimă prin note mari, de la 7 la 10 (în sistemul de notare de la 1 la 10), obținute de elevi în procesul instructiv educativ, din premii obținute la concursurile școlare, dar se evidențiază și prin calitățile superioare ale personalității elevilor, capacității intelectuale, aptitudini și înclinații deosebite, spirit de inițiativă, capacități de adaptare școlară și socială, motivații și aspirații superioare față de învățatură și viață. Altfel spus, succesul școlar, nu trebuie conceput unidimensional (prin note obținute în anii de școală), ci trebuie corelat cu ceilalți factori psiho-pedagogici ca și cu cei de natură familială.

Factorii majori ai succesului școlar sunt factorii pedagogici, adică planurile, programele, manualele, organizarea școlară, calitatea muncii educatorilor, lecțiile în primul rând. Pentru prevenirea și eliminarea eșecului școlar se folosesc strategii didactice activ-participative și euristice care fac din elev un real partener în actul de predare-învățare. Dar un profesor nu poate desfășura o activitate eficientă dacă nu posedă o bună

pregătire de specialitate, dacă nu stăpânește metodele de învățământ și nu dă dovadă de măiestrie pedagogică.

Un bun profesor dovedește dragoste și dăruire față de elevii săi. Activitatea profesorului trebuie susținută de un curriculum modern, de planuri de învățământ, programe și manuale școlare performante, de o bază tehnico-materială și didactică corespunzătoare idealurilor educaționale. Buna organizare școlară în clase cu efectiv redus de elevi sau în grupe permite profesorului tratarea individuală și diferențiată a elevilor, urmărindu-se dezvoltarea performanțelor școlare în funcție de capacitățile fiecăruia.

Succesul școlar are desigur și factori interni psihofiziologici ce țin de personalitatea elevului. Dezvoltarea fizică, starea de sănătate și echilibrul influențează activitatea de învățare și adaptarea școlară. Reușita activității de învățare presupune inteligență și aptitudine școlară care permit adaptarea elevului la cerințe și sarcini pe care le generează procesul de învățământ. Dar inteligența nu este suficientă. Elevul are nevoie de o motivație puternică, curiozitate, preferință pentru un anumit domeniu, dorința de a obține note mari, nevoia de a evita eșecul sau pedeapsa. În categoria factorilor nonintelectuali intră și cei afectiv-atitudinali: stabilitatea emotivă, stăpânirea de sine și puterea de concentrare care pot influența adaptarea școlară.

Familia asigură elevului condițiile necesare vieții. Educația primită în familie, relațiile părinți-copii contribuie în mare măsură la succesul sau insuccesul școlar. Când părinții sunt deschiși, afectuoși, calzi, când arată copiilor că au încredere în ei rezultatele școlare sunt pozitive.

Elevul are nevoie acasă de un cadru general de viață în care să se simtă iubit și în siguranță. Dacă în copilărie disciplina joacă un rol esențial în formarea personalității copilului, în adolescență disciplina și autoritatea părintească trebuie bine dozate.

Părintele educă nu numai prin îndrumările sale ci mai ales prin exemplul pe care îl oferă copilului. Este firesc și chiar necesar ca adolescentul în devenire să se identifice cu persoanele apropiate care să-i inspire conduita, aspirațiile. În primul rând el se identifică cu personalitatea tatălui și a mamei. Neglijențele grave în gospodărie, imoralitatea, scandalurile în familie, beția crează imaginea pe care copilul nu o poate respecta. Lipsit de un model cu care să se identifice în propria familie, el își va căuta modelul printre educatorii de la școală (în cazurile fericite) sau lipsit de autoritatea părintească își va găsi mentori printre indivizii declarați ai străzii.

Ar fi de dorit ca între dascăli și părinți să se stabilească legături mai frecvente și mai active de colaborare, dar nu cu scopul de a se învinui reciproc sau de a da vina exclusiv pe elev, ci cu dorința de a găsi împreună metodele cele mai bune pentru asigurarea succesului școlar al elevilor.

Se impune ca definirea adaptării școlare și implicit a succesului școlar să nu se mai facă în raport cu normele stabilite prin programe școlare, ci să se definească în raport cu elevul individualizat și atunci reușita școlară se va realiza prin învățare la nivelul posibilităților lui fiziologice, afective și intelectuale.

Această concepție presupune munca în echipă a dascălilor, profesorului diriginte, a psihologului, medicului, și nu în ultimul rând al familiei – muncă centrată pe elev ca factor decisiv în realizarea succesului școlar și social.

- Bibliografie**
1. Andrei Cosmovici, Luminița Iacob, Psihologie școlară, Ed. Polirom, Iași 1999.
 2. Ausubel, D. , Robinson, F. Învățarea în școală, E.D.P., București, 1981.
 3. Davitz și Ball, Psihologia procesului educațional, E.D.P., București 1981.

STRATEGII DE COMUNICARE ÎN DEZVOLTAREA COOPERĂRII ÎNTRE PREȘCOLARI

Educ. Gherman Marcela
Prof. Florariu Angela
G.p.p.nr 7 Sebeș jud. Alba

Moto:

„Comunicarea înseamnă talentul de a înțelege că nu suntem la fel.”
Octavian Paler¹

1. Introducere

Grădinița constituie al doilea mediu educațional important în formarea și dezvoltarea personalității copilului. Perioada petrecută în acest mediu constituie, pentru copilul preșcolar, baza educației formale cu efecte în plan fizic, intelectual, emoțional și social.

Comunicarea reprezintă una dintre principalele condiții ale formării și dezvoltării personalității umane deoarece, ca proces, înseamnă „*acțiune, înseamnă manifestare pe multiple planuri, înseamnă comportament de emițător, de receptor, de «observator» etc., înseamnă implicare (în grade diferite,) deci și interacțiune, în condițiile în care fiecare participant la actul comunicativ îl/îi influențează pe celălalt/ceilalți (voluntar și/sau involuntar), influențând în același timp însușii procesul ca atare*”². A comunica nu înseamnă numai a vorbi, ci a-l asculta pe celălalt, a-i oferi feedback, a oferi un răspuns emoțional și/sau a face schimb de experiență școlară sau profesională într-un anumit mediu.

2. Comunicarea și cooperarea – factori ai dezvoltării sociale a copilului preșcolar

Procesul de comunicare presupune „*transferul de informație de la un emițător la un receptor, dar și schimbarea rolurilor celor doi subiecți care sunt în relație și care au disponibilitatea de a reacționa unul în raport cu celălalt*”³. În grădiniță, comunicarea se poate realiza între cadrul didactic și copii, între copiii preșcolari, între cadrul didactic și părinți sau/și între cadrul didactic și directorul unității școlare. Efectele care se produc în cadrul procesului de comunicare pot fi la nivel cognitiv (intelectuale), la nivel afectiv (emoționale sau atitudinale) și la nivel psihomotor⁴.

Curriculum-ul pentru învățământul preșcolar prevede ca unul dintre obiectivele educaționale să vizeze „*dezvoltarea capacității de a interacționa cu alți copii, cu adulții și cu mediul pentru a dobândi cunoștințe, deprinderi, atitudini și conduite noi*”⁵. Prin urmare, sarcina cadrului didactic din învățământul preșcolar este aceea de a-l ajuta și îndruma pe copil să își formeze și să își dezvolte, în primul rând, capacitatea de comunicare în vederea adaptării la cerințele grădiniței, ale familiei și, pe termen mai lung, ale societății.

O altă preocupare a părinților și, implicit, a educatorilor, este promovarea altruismului ca bază a unei bune înțelegeri a copilului preșcolar cu colegii de grupă. Altruismul se află în centrul comportamentului prosocial și presupune ca preșcolarul să îi ajute pe ceilalți într-un mod voluntar. De exemplu, copilul preșcolar va oferi din hârtia colorată pe care o are la dispoziție pentru a decupa fluturași și colegilor de grupă care și-au terminat sau irosit bucașica pe care o primiseră.

Comunicarea didactică poate fi definită ca „*proces de interacțiune prin care profesorul transmite elevilor materia de învățământ*”⁶. Cu toate acestea, comunicarea didactică nu se reduce doar la

¹ <http://www.citatepedia.ro/index.php?id=115636>, accesat în 31 ianuarie 2013, ora 17.30.

² Hobjilă, A. (2008). *Elemente de didactică a activităților de educare a limbajului (etapa preșcolariității)*. Iași: Institutul European, p. 17.

³ Potolea, D., Neacșu, I., Iucu, R. B., Pânișoară, I. O. (coord.) (2008). *Pregătirea psihoepedagogică. Manual pentru definitivat și gradul didactic II*. Iași: Polirom, p. 285.

⁴ idem, p. 287.

⁵ ***. (2008). *Curriculum pentru învățământul preșcolar 3-6/7 ani*. București: MECT, p. 6.

⁶ Enăchescu, E. (2008). *Comunicarea în mediul educațional*. București: Ed. Aramis Print, p. 84.

transmiterea unor informații, ci presupune și verificarea de către educatoare a modului în care copiii preșcolari au receptat informațiile respective și în care le-au înțeles. Orice educatoare știe că este mai dificil să îl înveți pe copil să asculte sau să tacă decât să vorbească. Formarea și dezvoltarea capacităților de comunicare ale preșcolarilor presupun, în primul rând, competențe de comunicare ale educatoarei. Iar acest lucru presupune⁷:

- ✓ a ști să asculte;
- ✓ a asculta până la capăt;
- ✓ a arăta interes față de tema de discuție propusă;
- ✓ a arăta interes față de punctul de vedere al celuilalt;
- ✓ a ține seama de punctul de vedere al celuilalt.

În lucrarea *Managementul educației în context european*, R. Tudorică enumeră cele mai importante elemente de strategie a comunicării pe care un cadru didactic trebuie să le cunoască: contagiune afectivă, mânguirea puterii de sugestie a cuvântului, descifrarea sensurilor, gestică în comunicarea nuanțelor și frumusețea comunicării⁸.

Conform *Lexiconului pedagogic*, **cooperarea** reprezintă o „*formă de interacțiune psihosocială a copiilor, în care are loc coordonarea eforturilor lor într-un scop comun*”⁹. Capacitatea de cooperare a copiilor preșcolari se formează în timp, după parcurgerea unei perioade la grădiniță, alături de copii de aceeași vârstă cu care să împartă jucăriile, să desfășoare aceleași activități și să se joace aceleași jocuri. Un rol deosebit în formarea acestei capacități îl are educatoarea care, prin intermediul obiectivelor educaționale pe care și le stabilește și prin modul în care își desfășoară activitatea instructiv-educativă, îi poate determina pe copiii preșcolari să își unească eforturile pentru a atinge un scop comun (de exemplu, câștigarea unui concurs desfășurat în cadrul unui joc didactic la *Activitatea Matematică – Domeniul Științe*).

La baza cooperării între copiii preșcolari stau relațiile cu frații (cu excepția copiilor care sunt singuri la părinți). S-a constatat, atât în practica educațională, cât și în diferite studii realizate, că frații de același sex sunt mai apropiați și se joacă mult mai pașnic împreună decât frații de sex diferit (de genul perechilor băiat – fată). Acest lucru se datorează faptului că familia este primul cadru în care copiii sunt învățați să împartă ceea ce au cu ceilalți. De obicei, părinții păstrează hăinuțele și jucăriile de la primul copil pentru a le folosi și pentru cel de-al doilea. De aceea, fratele mai mare are „datoria” de a împărți și ceda fratelui mai mic diverse jucării astfel încât, în timp, aceștia vor manifesta acest comportament și în relațiile cu alți copii.

Copiii sub 3 ani se joacă alături de alți copii, dar „*abia în jurul vârstei de 3 ani încep să aibă prieteni. Prin prietenii și prin interacțiunile cu tovarășii de joacă întâmplători, copiii mici învață cum să se înțeleagă unii cu alții. Învață că, pentru a avea un prieten, trebuie să se poarte ca un prieten*”¹⁰. În grădiniță, conflictele cele mai frecvente apar din cauza dreptului pe care copilul crede că îl are asupra unei jucării. Acest lucru se întâmplă mai ales la grupele mici, unde copiii încă nu au învățat să împartă cu ceilalți ceea ce au sau să se joace pe rând cu jucăriile puse la dispoziție de educatoare în sala de clasă.

Unul dintre principiile de bază ale aplicării Curriculum-ului pentru învățământul preșcolar îl constituie „*promovarea și practicarea unei educații centrate pe copil și pe dezvoltarea globală a acestuia, în contextul interacțiunii cu mediul natural și social*”¹¹. Aplicarea acestui principiu în cadrul activităților instructiv-educative din grădiniță presupune inclusiv formarea capacităților de cooperare ale preșcolarilor în vederea unei mai bune integrări a acestora în mediul școlar și apoi profesional.

3. Strategii de comunicare în dezvoltarea cooperării între preșcolari

Formarea și dezvoltarea capacității de cooperare la copiii preșcolari presupune două elemente principale: comunicarea dintre educatoare și copii și comunicarea dintre copiii aceleași grupe.

⁷ Păiș Lăzărescu, M., Ezechil, L. (2011). *Laborator preșcolar: ghid metodic*. București: Ed. V&I Integral, p. 23.

⁸ Tudorică, R. (2007). *Managementul educației în context european*. București: Ed. Meronia, p. 175.

⁹ Ștefan, M. (2006). *Lexicon pedagogic*. București: Ed. Aramis Print, p. 71.

¹⁰ Papalia, D. E., Wendkos Olds, S., Duskin Feldman, R. (2010). *Dezvoltarea umană*. București: Ed. Trei, p. 279.

¹¹ *** (2008). *Curriculum pentru învățământul preșcolar 3-6/7 ani*. București: MECT, p. 5.

În primul caz, rolul educatoarei vizează stabilirea criteriului/criteriilor de grupare a copiilor pentru desfășurarea activităților instructiv-educative, comunicarea regulilor de lucru în timpul acestor activități (de exemplu, copiii nu au voie să vorbească în același timp ci pe rând pentru a se asculta unul pe altul și a se forma o atitudine de respect a copiilor, unii față de alții), oferirea de exemple pozitive cu privire la situații de viață în care este necesară cooperarea etc.

De exemplu, în cadrul activităților de *Educație pentru societate*, din domeniul experiențial *Om și societate*, pot fi abordate, prin intermediul a diferite mijloace de realizare a activității educaționale, teme precum: *prietenia, respectul față de ceilalți, integrarea în grupă a copiilor cu cerințe educative speciale* etc., toate acestea având rolul de a forma și dezvolta la copii o atitudine pozitivă față de ceilalți. Astfel de teme, însă, pot fi abordate și în cadrul altor activități și domenii experiențiale precum cele de *Educarea limbajului (Domeniu Limbă și Comunicare)*. În cadrul acestora se pot aborda *povești* care presupun cooperarea („*Motanul încălțat*”, „*Albă ca zăpada*” sau „*Jedul cu trei capre*”), se pot realiza *lecturi după imagini* („*Prietenul meu cel mai bun*”, „*Cine mă ajută?*” sau „*Care grupă este mai harnică?*”) și/sau se pot face memorizări ale unor poezii.

Tot în acest context se poate discuta și despre învățarea prin cooperare ca strategie de instruire structurată și sistematizată, a grupurilor mici de copii preșcolari, astfel încât aceștia să poată lucra împreună urmând ca fiecare membru al grupului să-și îmbunătățească performanțele proprii și să contribuie la creșterea performanțelor celorlalți membrii ai grupeii. Învățarea prin cooperare constituie cel mai înalt nivel de colaborare. A colabora nu înseamnă altceva decât a participa alături de alții la realizarea unei sarcini, pe când a coopera înseamnă a conlucra sistematic cu alții.

Există multe strategii ce promovează învățarea prin colaborare și care sunt în același timp, foarte ușor de dirijat. Ele sunt excelente pentru a-i obișnui pe copii să lucreze în perechi și în grupuri mici. Iată câteva dintre acestea:

- **Gândiți - lucrați în perechi - comunicați**¹²

Această tehnică implică un moment individual în care se caută răspunsuri la o problemă, un moment de confruntare a ideilor proprii cu ideile unui partener, ceea ce implică comunicare și un moment în care se lucrează cu întregul grup. Spre exemplu li se cere copiilor la *Activitate matematică*, să formeze grupe de jucării și să scrie, în căsuța specificată de educatoare, numărul de jucării din fiecare grupă. Se lucrează mai întâi individual, apoi se formează perechile și se formulează o altă sarcină de lucru: până se scurge nisipul din clepsidră, arată-i colegului cum ai realizat sarcina de lucru, comparați modul de realizare al sarcinii și formulați un răspuns comun cu care sunteți amândoi de acord. Se ia de la fiecare pereche câte un răspuns și se notează pe tablă cu câte o bulinuță corectitudinea sarcinii de învățare. Dacă cei doi copii din pereche au aceleași idei face ca încrederea în sine, a preșcolariilor, să crească și totodată le înlătură teama de a se exprima în fața celorlalți.

- **Amestecați-vă - înghețați - formați perechi (toată grupa de copii)**

Copiii se ridică și se mișcă liberi prin sala de grupă. La un moment dat, educatoarea spune „Înghețați!” și toți se opresc. Educatoarea spune apoi „Formați perechi!” și fiecare copil formează o pereche cu persoana cea mai apropiată de el, așezându-se oriunde sunt locuri libere. Educatoarea adresează o întrebare, iar copiii trebuie să o discute doi câte doi pentru a identifica răspunsul corect. Procesul se repetă de mai multe ori.

- **Hârtia de un minut**

Tehnica determină preșcolarii să-și concentreze atenția pentru a rezolva o sarcină de învățare sau pentru a evoca anumite cunoștințe învățate anterior. Spre exemplu: să scrie pe hârtie cifra corespunzătoare numărului de stegulețe rămase după ce Andrei a oferit colegului său un steguleț.

4. Concluzii

Formarea și dezvoltarea capacităților de comunicare și a celor de cooperare la copiii preșcolari presupun o implicare deosebită a cadrului didactic / a educatoarei în proiectarea, organizarea, desfășurarea și evaluarea activităților instructiv-educative astfel încât să fie atins acest deziderat.

¹² Crețu N. (2002). *Învățarea prin colaborare*, Supliment al revistei *Didactica Pro*, Nr. 7.

Este vorba de un proces care cere timp și mult efort din partea educatoarei și al copiilor, atât din punctul de vedere intelectual cât și din cel afectiv-emoțional.

Bibliografie:

- *** (2008). Curriculum pentru învățământul preșcolar 3-6/7 ani. București: MECT.
- Crețu N. (2002). *Învățarea prin colaborare*, Supliment al revistei *Didactica Pro*, nr. 7.
- Enăchescu, E. (2008). *Comunicarea în mediul educațional*. București: Ed. Aramis Print.
- Hobjilă, A. (2008). *Elemente de didactică a activităților de educare a limbajului (etapa preșcolară)*. Iași: Institutul European.
- Papalia, D. E., Wendkos Olds, S., Duskin Feldman, R. (2010). *Dezvoltarea umană*. București: Ed. Trei.
- Păiș Lăzărescu, M., Ezechil, L. (2011). *Laborator preșcolar: ghid metodic*. București: Ed. V&I Integral.
- Potolea, D., Neacșu, I., Iucu, R. B., Pânișoară, I. O. (coord.) (2008). *Pregătirea psihopedagogică. Manual pentru definitivat și gradul didactic II*. Iași: Polirom.
- Ștefan, M. (2006). *Lexicon pedagogic*. București: Ed. Aramis Print.
- Tudorică, R. (2007). *Managementul educației în context european*. București: Ed. Meronia.
- <http://www.citatepedia.ro/index.php?id=115636>, accesat în 31 ianuarie 2013, ora 17.30

MATEMATICA ÎNTRE TEORIE ȘI PRACTICĂ

Programă de curs opțional la clasa a VIII – a

*Prof. Ghibescu Maria
Școala gimnazială Sugag, Alba*

ARGUMENT

Matematica este indispensabilă, o întâlnim la tot pasul: la cumpărături, în croitorie, în tâmplărie, în dulgherie, în proiectări și altele. De multe ori, problemele de geometrie devin atât de abstracte încât elevul nu mai înțelege esențialul, la ce folosesc toate acele formule sau dacă au vreo aplicabilitate în viața cotidiană. Unii elevii devin dezorientați, își pierd interesul și motivația de a învăța lucruri noi la matematică, nu-și mai propun să fie activi, să asimileze cunoștințele. În urma reflecției asupra nevoilor comunității, s-a desprins o necesitate, aceea de a găsi o modalitate de a aplica matematica teoretică în practică, care cu siguranță v-a duce la creșterea motivării elevilor, la o implicare activă în procesul de învățare, formarea la elevii a deprinderilor, aptitudinilor de calcul și cultivarea spiritului practic. Legarea teoriei de practică este esențială pentru o mai bună aprofundare a formulelor, proprietăților figurilor și a corpurilor geometrice. Totodată legarea teoriei de practică duce la stimularea și creșterea interesului elevilor pentru matematică.

VALORI ȘI ATITUDINI

- Dezvoltarea de abilități și îndeletniciri practice;
- Formarea deprinderilor practice;
- Dezvoltarea unei atitudini pozitive față de matematică;
- Dezvoltarea capacității elevilor de a face legătură între teorie și practică;
- Dezvoltarea spiritului de observație, de prelucrare teoretică a informațiilor ce ne revin din viața cotidiană.

ARIA CURRICULARĂ: Matematică și științe ale naturii.

DURATĂ: un an de zile cu o oră pe săptămână.

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

COMPETENȚE SPECIFICE	CONȚINUTURI
<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea elementelor din spațiu, viața cotidiană și corelarea lor cu noțiunile teoretice; 2. Folosirea instrumentelor de măsurat în măsurarea lungimilor spațiilor precum și analiza și interpretarea ofertelor de preț; 3. Prelucrarea datelor practice obținute prin evidențierea și corelarea lor cu teoria; 4. Exprimarea și realizarea de desene la scară a spațiilor cu datelor obținute din măsurare; 5. Aplicarea formulelor de calcul a ariilor pe figurile obținute și transpunerea situațiilor practice în limbaj matematic; 6. Interpretarea rezultatelor. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Plan de renovare al sălii de clasă: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Măsurarea elementelor necesare; ▪ Crearea desenelor la scară; ▪ Necesarul de materiale (parchet, lambriu, vopsea); ▪ Alegerea de prețuri din ofertele de preț; ▪ Aflarea prețului total pe lucrare.
<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea elementelor din spațiu, viața cotidiană și corelarea lor cu noțiunile teoretice; 2. Folosirea instrumentelor de măsurat în măsurarea lungimilor spațiilor precum și analiza și interpretarea ofertelor de preț; 3. Prelucrarea datelor practice obținute prin evidențierea și corelarea lor cu teoria; 4. Exprimarea și realizarea de desene la scară a spațiilor cu datelor obținute din măsurare; 5. Aplicarea formulelor de calcul a ariilor pe figurile obținute și transpunerea situațiilor practice în limbaj matematic; 6. Interpretarea rezultatelor. 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Plan de renovare a sălii de sport: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Măsurarea elementelor necesare; ▪ Crearea desenelor la scară; ▪ Necesarul de materiale pentru vestiare, hol, baie, sală. (gresie, parchet, faianță); ▪ Alegerea de prețuri din ofertele de preț disponibile; ▪ Aflarea prețului total pe lucrare.
<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea elementelor din spațiu, viața cotidiană și corelarea lor cu noțiunile teoretice; 2. Folosirea instrumentelor de măsurat în măsurarea lungimilor spațiilor precum și analiza și interpretarea ofertelor de preț; 3. Prelucrarea datelor practice obținute prin evidențierea și corelarea lor cu teoria; 4. Exprimarea și realizarea de desene la scară a spațiilor cu datelor obținute din măsurare; 5. Aplicarea formulelor de calcul a ariilor pe figurile obținute și transpunerea situațiilor practice în limbaj matematic; 6. Interpretarea rezultatelor. 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Plan de renovare a holurilor școlii: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Măsurarea elementelor necesare; ▪ Crearea desenelor la scară; ▪ Necesarul de materiale (gresie, lambriu); ▪ Alegerea de prețuri din ofertele de preț disponibile; ▪ Aflarea prețului total al lucrării.
<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea elementelor din spațiu, viața cotidiană și corelarea lor cu noțiunile teoretice; 2. Folosirea instrumentelor de măsurat în măsurarea lungimilor corpurilor; 3. Prelucrarea datelor practice obținute prin evidențierea și corelarea lor cu teoria; 	<ol style="list-style-type: none"> 4. Debitarea lemnului: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vizita la o firmă care debitează lemn; ▪ Obținerea de date prin măsurarea diferitelor produse debitate din lemn; ▪ Desenarea corpurilor geometrice întâlnite; ▪ Calculul de suprafețe și volume a corpurilor măsurate.

<p>4. Exprimarea și realizarea de desene a corpurilor identificate;</p> <p>5. Aplicarea formulelor de calcul a ariilor și volumelor pe corpurile obținute și transpunerea situațiilor practice în limbaj matematic;</p> <p>6. Interpretarea rezultatelor.</p>	
<p>1. Identificarea elementelor din spațiu, viața cotidiană și corelarea lor cu noțiunile teoretice;</p> <p>2. Folosirea instrumentelor de măsurat în măsurarea lungimilor corpurilor;</p> <p>3. Prelucrarea datelor practice obținute prin evidențierea și corelarea lor cu teoria;</p> <p>4. Exprimarea și realizarea de desene și machete a corpurilor identificate;</p> <p>5. Aplicarea formulelor de calcul a ariilor și volumelor pe corpurile obținute și transpunerea situațiilor practice în limbaj matematic;</p> <p>6. Interpretarea rezultatelor.</p>	<p>5. Piramida lui Keops:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prezentare și realizarea machetei; ▪ Calcul de arii.
<p>1. Identificarea elementelor din spațiu, viața cotidiană și corelarea lor cu noțiunile teoretice;</p> <p>2. Folosirea instrumentelor de măsurat în măsurarea lungimilor corpurilor;</p> <p>3. Prelucrarea datelor practice obținute prin evidențierea și corelarea lor cu teoria;</p> <p>4. Exprimarea și realizarea de desene și machete a corpurilor identificate;</p> <p>5. Aplicarea formulelor de calcul a ariilor și volumelor pe corpurile obținute și transpunerea situațiilor practice în limbaj matematic;</p> <p>6. Interpretarea rezultatelor.</p>	<p>6. Realizarea unui spațiu de vară – foișor:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizarea machetei și a desenului; ▪ Stabilirea necesarului de materiale; ▪ Calcule de suprafețe și volume;

SUGESTII METODOLOGICE

- Strategiile didactice să se construiască plecând de la competențele specifice;
- Să se promoveze metodele activ participative;
- Să predomine activitatea practică;
- Corelarea noțiunilor teoretice cu cele practice;
- Organizarea unor activităților variate pentru elevi, individual sau de grup și să se respecte ritmul de lucru al fiecărui elev;
- Să se folosească spațiile în care se învață pentru implementarea și obținerea produselor așteptate;

EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE ASOCIATE COMPETENȚELOR SPECIFICE

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
<p>1. Identificarea elementelor din spațiu, viața cotidiană și corelarea lor cu noțiunile teoretice.</p>	<p>- Activități de recunoaștere a figurilor geometrice din sala de clasă, sala de sport și a holurilor;</p> <p>- Exerciții de identificare și observare a figurilor și a corpurilor geometrice într-un spațiu de debitare a lemnului;</p>

	- Exerciții de identificare a corpurilor care intră în realizarea unui foișor.
2. Folosirea instrumentelor de măsurat în măsurarea lungimilor spațiilor precum și analiza și interpretarea ofertelor de preț.	- Exerciții de măsurare cu ajutorul metrului, folosit în tâmplărie, a lungimilor sălii de clasă, a sălii de sport, a holurilor, a produselor obținute din debitarea lemnului; - Exerciții de măsurare a lungimilor cu ajutorul riglei gradate pe hârtie; - Exerciții de identificare a prețurilor celor mai avantajoase raportate la calitate preț, dintr-o ofertă de preț.
3. Prelucrarea datelor practice obținute prin evidențierea și corelarea lor cu teoria.	- Activități de identificare a elementelor figurilor geometrice și a corpurilor geometrice; - Toate lungimile măsurate să fie corelate, identificate cu elementele figurilor sau a corpurilor geometrice.
4. Exprimarea și realizarea de desene la scară și mulaje a spațiilor, cu datelor obținute din măsurare.	- Exerciții de desenare la scară, a figurilor care se regăsesc în spațiile de învățare, folosind datele obținute prin măsurare; - Exerciții de desenare, a corpurilor geometrice întâlnite la firma de debitare a lemnului; - Exerciții de construire din carton a piramidei; - Realizarea cu ajutorul plastelinei și a scobitorilor un mulaj care să reprezinte un foișor.
5. Aplicarea formulelor de calcul a ariilor pe figurile obținute și transpunerea situațiilor practice în limbaj matematic.	- Exerciții de calculare a suprafețelor figurile geometrice care apar în desenele lor, extrase din spațiile de învățare; - Exerciții de calculare a suprafețelor corpurilor geometrice; - Exerciții de calculare a volumelor corpurilor geometrice; - Stabilirea cu exactitate a materialelor necesare renovării sălii de clasă, a sălii de sport sau a holurilor (parchet, gresie, lambriu, vopsea pentru pereți, plinte); - Exerciții de calculare a prețurilor fiecărui produs; - Exerciții de estimare sau de rotunjire a rezultatelor.
6. Interpretarea rezultatelor	- Realizarea unui centralizator în care sunt evidențiate toate materialele necesare.

MODALITĂȚI DE EVALUARE

Ca modalități de evaluare se vor folosi atât cele clasice cât și cele moderne prin îmbinarea lor. Metode folosite sunt: observarea sistematică a activității și a comportamentului elevului, realizarea de lucrări practice, autoevaluarea, portofoliul

Elevii vor realiza portofolii care vor cuprinde toate etapele parcurse în calculul și găsirea materialelor necesare execuției activităților propuse.

BIBLIOGRAFIE

1. Stan A., Metode și tehnici în asigurarea calității evaluării la matematică în gimnaziu și liceu, Râmnicu Sărat, Editura Rafet, 2009;
2. Negrilă A., Negrilă M., Algebră, geometrie clasa a VIII – a, Pitești, Editura Paralela 45, 2012;
3. Fianu M., Perianu M., Balica I., Săvulescu D., Matematică pentru clasa a VIII –a, București, Editura Clubul matematicienilor, 2013.

TRĂSĂTURI TEMPERAMENTALE EVIDENȚIATE LA PERSONAJE REPREZENTATIVE DIN OPERELE MARILOR CLASICI

Prof. Daniela Cigher
Liceul Tehnologic „Țara Moșilor” Albac

Personajele sunt mai mult decât o figură, un chip, un tip, un figurant, o marionetă a scriitorului. Ele reprezintă un complex de semnificații, de trăiri, un tip de temperament, o psihologie, o personalitate bine definită în raport cu lumea și cu epoca în care trăiește astfel încât impresia de trăit, de veridic, să se degaje cu fiecare pagină parcursă. Așa cum preciza Marin Preda, rolul personajului în roman este unul definitoriu: ... *la ce bun să vorbești despre urechile, despre părul, despre nasul, despre ochii unui personaj, dacă personajul acela nu trăiește și nu-i dă lectorului senzația că a fost smuls viu din plăsmuirea imaginației scriitorului?*

Clasificarea personalităților se poate realiza pe baza unui sistem care cuprinde trei compartimente: temperamentul, aptitudinile și caracterul. Temperamentul reprezintă însușirile înnăscute ale personajelor, însușiri manifestate încă din copilărie și menținute pe întreg parcursul vieții.

Termenul *temperament* este definit ca fiind ansamblul trăsăturilor fiziologice și nervoase ale unei persoane, care determină diferențieri psihice și de comportament între indivizi; fire. În cazul temperamentului, indicatorii comportamentali sunt foarte pregnanți, de aceea trăirea practică a personajului ne ajută să-l catalogăm ca fiind energic, iute, cumpănit sau emotiv. Încă din antichitate, Galenus și Hipocrates au stabilit existența a patru tipuri de temperamente de bază, denumirile lor fiind coleric, sangvinic, flegmatic și melancolic.

În funcție de tipul temperamental, literatura română a înregistrat opere de o inestimabilă valoare, poezia eminesciană tăinuind un autor melancolic, scrierile lui Ion Creangă ilustrând preponderența sangvinică a personalității sale, iar opera învăluită în sarcasm, critică dură, dar extrem de abilă și comparație ce nu lăsa drept la replică îi aparține colericului Ion Luca Caragiale. Ioan Slavici construiește personaje bine definite temperamental precum Lică Sămădăul, flegmaticul care acționează calm, cu sânge rece, dominându-l până la distrugere pe melancolicul Ghiță. E lesne de urmărit în operele literaturii române exemplificarea psihologilor privind tipurile comportamentale asemănate cu anotimpurile: colericii sunt precum vâlvătaia verii, sangvinicii plini de viață ca primăvara, flegmaticii reci ca iarna, iar melancolicii triști ca toamna.

Personajele lui Mihai Eminescu poartă amprenta creatorului lor, iar Dionis din nuvela fantastică *Sărmanul Dionis* întruchipează latura visătoare, melancolică, romantică a făuritorului său. E un tânăr de o frumusețe demonică, chipul său fiind construit în manieră specific eminesciană, construit prin epitete și comparații tipic romantice: *fața era de acea dulceată vânăta albă ca și marmura în umbră[...], ochii triști în forma migdalei erau de acea intensivă voluptate pe care o are catifeaua neagră [...], într-un surtuc lung de-i ajungea la călcâi [...], părul cam prea lung curgea în vițe până pe spate[...], surâsul său era foarte inocent[...], de o profundă melancolie.* Din trăsăturile fizice se desprind și câteva trăsături spirituale ale personajului romantic: firea melancolică și meditativă, tristețea, inocența și înclinația spre visare, aspirația către idealuri superioare, toate acestea prefigurând omul de geniu, întruchipând calitățile unui melancolic profund. Intelectual neadaptat contextului în care trăiește, copilul unui *om misterios*, Dionis este un tânăr visător incurabil, modest copist *avizat a se cultiva pe apucate, singur*, cu o existență materială precară, *neavând pe nimeni în lume, lipsit de iubire, iubitor de singuratate.* Inteligența și sensibilitatea excepțională, capacitatea de a se înălța spre cunoașterea absolută, cugetarea, pasiunea pentru astrologie, detașarea de lumea concretă sunt trăsături ale omului superior, definite chiar de la începutul nuvelei. Eminescu a fost în permanență preocupat de ideea timpului și a veșniciei universale, profunzimea gândirii sale, perfecțiunea rațională și aplecarea înspre filozofie și spiritualitate fiind ilustrate pregnant în plăsmuirea lui Dionis. Despre măiestria unică de portretist a lui Mihai Eminescu, esteticianul Tudor Vianu sublinia că scriitorul *coboară în adâncurile*

psihologice ale eroului său, unde găsește aplecarea spre voluptate intensă, unită cu inocența copilărească.

Lumea operei lui Creangă este un univers activ, în care munca este cea mai dintâi valoare; oamenii se integrează în el contribuind la producerea bunurilor materiale sau spirituale trebuincioase grupului social respectiv. Pentru Creangă, humuleștenii lui sunt oameni activi, sangvinici caracterizați de veselie, voieșie, energici, activi, pasionați de noutate, sociabili, receptivi, bine-dispuși. Satul lui a fost un adevărat centru al lumii, prin care treceau toate căile experienței și ale înțelepciunii. Numai în satul lui frumos, plin de *flăcăi voinici și fete mândre* și harnic de *via de vatale în toate părțile*, s-a simțit fericit Creangă. De aceea nu se lasă dus de acolo *cum nu se lasă pruncul de la sânul mamei, ursul din bârlog sau țăranul de la munte din înălțimile lui*. Spiritul său zăbovește asupra viciilor omenești, pe care le arată oamenilor râzând cu hohote. Și aici idealul moral al scriitorului este întrupat în personaje pline de virtuți, ca mama sa Smaranda, este o femeie blândă, harnică și iubitoare, o ființă cu puteri miraculoase, care știa să facă multe și mari minunății: *alunga nourii cei negri de pe deasupra satului și abătea grindina în alte părți, înfingând toporul în pământ, afară, dinaintea ușii; încheaga apa numai cu două picioare de vacă, de se încrucea lumea de mirare*. Ca un sangvinic veritabil, Smaranda găsea soluții pentru orice problemă a copilului, de exemplu, atunci când neastâmpăratul Nică se lovea, Smaranda *bătea pământul, peretele sau lemnul care pricinuisse durerea copilului și suferința i se alina*. E o femeie activă, care-și îngrijește cu responsabilitate copiii, ține la educația lor, nu de puține ori reproșându-i soțului că este prea blând cu copiii, că îi răsfăță peste măsură și interesându-se de viitorul acestora, ca în discuția cu bunicul David Creangă referitoare la viitorul lui Nică: în ciuda opoziției îndârjite a lui Ștefan a Petrei, *era în stare să toarcă-n furcă și să învăț mai departe*. Cu toate treburile gospodărești pe care le avea, ea își găsea timp să-i fie lui Nică sprijin la învățătură, bucurându-se *că îl trage inima la carte*. Smaranda știa să fie și aspră, atunci când copiii se luau la hârjoană, potolindu-i numai după ce le făcea *câte-un șurub, două prin cap și le dădea câteva tapangele la spinare*. Scriitorul se înduioșează la amintirea chipului ei luminos, ea era sufletul casei, vioara care dădea tonul muzicii: *brațele ei m-au legănat și sânge din sângele ei și carne din carnea ei am împrumutat și a vorbi de la dansa am învățat*. De asemenea, eroul basmului *Povestea lui Harap Alb* este un personaj dinamic, optimist, încrezător, tenace, un sangvinic veritabil căruia îi este răsplătită munca în finalul operei primind ca trofeu mireasa și tronul.

Caragiale, spun cei care l-au cunoscut, a fost un *sentimental irascibil*, adică un coleric. Observația esențială de la care pornim este că și personajele lui Caragiale sunt mai toate, temperamental, colerice. O sinteză a reacțiilor colerice ni-l arată pe acesta ca pe un excitabil și un inegal în toate manifestările, fiind când năvalnic, nestăvilit, când deprimat, cuprins de panică și teamă. Colericul este predispus către exagerare, și într-un sens și în altul, ceea ce îi periclitizează echilibrul emoțional. Pasiunile lui pot crește vijelios și cu forță, pentru ca în momentul imediat următor să decadă la fel de fulgerător. Este predispus atât la furie violentă, cât și la afecțiuni neobișnuite. Acționează, de cele mai multe ori, înainte de a gândi suficient. Sunt extravertiți, orientați către lumea exterioară. Evită, de aceea, singurătatea și caută activitățile de grup. Nu prea are deprinderea de a-i asculta pe alții și poate, de aceea, generaliza impresii trecătoare. Le place totuși să conducă activitățile de grup.

Așa se face că personajele lui Caragiale au o grozavă poftă de bătaie și practică bătaia ca mijloc predilect de soluționare a diferențelor. În *D'ale carnavalului*, Crăcănel amenință: *Cu dinții! cu dinții am să-l rup!*. Mița Baston anunță și ea o răzbunare violentă cu *vitriion englezesc*. În *O scrisoare pierdută*, ca și în *O noapte furtunoasă*, mai toate personajele își au momentele lor de violență. Chiar și Tipătescu replică: *Vrea să ne omoare, trebuie să-l omorâm!*. Comportarea lui e sancționată de Trahanache: *E iute! n-are cumpăt... nu face pentru un prefect!*. Prietenii își dau palme unul altuia: *Uite, vezi! ăsta e cusurul lui – e măgar! ...și violent! ...și n-are manieră (Amici)*, ca și adversarii politici: *A doua oară atacat palme picioare piața independenței (Telegrame)*, rivalele în dragoste, care sunt pe cale să se păruie: *Mița: Mitică al dumatiale..., Tincuța: Ba al dumatiale, obraznico!, Mița: Ba al tău, mojico! (Five o'clock)*.

Scriitor realist, dublat de un fin și profund psiholog, Ioan Slavici creează o operă literară din perspectiva unui autor care, din dorința de a ne oferi o oglindă cât mai fidelă a realității se identifică

cu tipul naratorului omniscient și omniprezent, înregistrând obiectiv lumea, devenită suport al operei literare. În universul creat de autor, care percepe totalitatea lumii românești exterioare, unde pe plan social guvernează tot felul de forțe distructive, pe plan afectiv domnesc pasiuni, pe care scriitorul le proiectează într-o lumină tare, de admirație, amestecată cu teamă. Lică Sămădăul îmbină contradicții, dârzenie, hotărâre, sadism și rare momente de duioșie, ca acelea față de copiii lui Ghiță. Personajul este caracterizat de autor ca fiind *năvalnic și îndrăzneț*. Lipsit de orice scrupul moral, Lică e răul însuși, personaj malefic, Lică supune suflete, autoritățile îl apără și conștient de puterea sa, personajul n-are nimic din frământările și zbuciumul lui Ghiță. El este supus răului și evoluează liniar, semănând încordare în inimile celor din jurul său. Ana îl ghicește: *E un om pătimăș și nu e bine să te duci departe cu el*. Pinteia știe că Lică *nu se bizuiește pe nimeni, nu se dă de gol, nu se lasă în daraveri cu oamenii*. Dacă Ghiță e urmărit de autor în tulburătoare dileme sufletești, în monologuri interioare pline de zbucium, acestea lipsesc din prezentarea lui Lică. Acesta rămâne învăluit într-un mister al răului tradus doar prin replici aspre, scurte, prin forțe sângeroase care poartă în ele o inefabilă atracție. Faptul că personajul acționează cu sânge rece, e consecvent și cumpănit în orice activitate, prudent, chibzuit, controlat și nepăsător mă determină să-l includ în lista personajelor flegmatice, cu precizarea că accentul este pus doar pe latura negativă a personalității sale. Puținele reacții pozitive le manifestă pentru Ana, însă ele nu vor contribui la destinul personajului.

Deși înăscut, temperamentul poate fi modelat. Important este ca el să fie înțeles în ceea ce are propriu, iar nu forțat. Mediul în care elevii se dezvoltă, ocaziile pe care le au să își testeze abilitățile și limitele, dragostea și mai ales respectul pe care le primesc, întâmplările prin care vor trece și reacția lor la ele (în funcție de temperament), toate le vor forma personalitatea. Am ales câteva sumare exemple ale literaturii române, temperamente diferite și personalități pozitive sau negative, pentru a remarca responsabilitatea pe care o avem ca dascăli de a modela temperamentul elevilor noștri, atât cât ne stă în putere, având modele demne de urmat sau de evitat chiar în operele scriitorilor români.

Bibliografie

<http://dexonline.ro/definitie/temperament>

http://ro.wikisource.org/wiki/Moara_cu_noroc

http://ro.wikisource.org/wiki/Sărmanul_Dionis

http://ro.wikisource.org/wiki/Amintiri_din_copilărie

Călinescu George *Istoria literaturii române – compendiu*, București, Editura pentru Literatură, 1968

Mugur Florin, *Convorbiri cu Marin Preda*, Editura Albatros, 1973

Silvestru Valentin, *Elemente de caragialeologie*, Editura Eminescu, București, 1979

Vianu Tudor, *Arta prozatorilor români*, vol. I, II (ediție îngrijită și introducere de Geo Șerban), București

VALENȚE EDUCATIVE ALE METODELOR INTERACTIVE DE LA TEORIE LA PRACTICĂ

*Prof. Furdui Amalia,
Colegiul Economic "Dionisie Pop Marțian" Alba Iulia*

Metodele interactive de grup determină și stimulează munca colaborativă desfășurată de cei implicați în activitate (elevii), în cadrul căreia toți "vin" (participă) cu ceva și nimeni nu "pleacă" cu nimic. Profitul este atât al grupului (soluționarea problemei, găsirea variantei optime), cât și al fiecărui individ în parte (rezultatele obținute; efectele apărute în planurile cognitiv, emoțional-afectiv, comportamental, o învățare nouă).

Experiențele de învățare în grup sunt marcate de dialog reflexiv, de stimularea atitudinii metacognitive (crearea de moduri alternative de gândire, oferind o bază rațională pentru negocierea

interpersonală a sensurilor, o cale de a ajunge la înțelegerea reciprocă), de crearea de jurnale reflexive și de stimularea gândirii critice.

Instruire interactivă-reprezintă un tip superior de instruire, care se bazează pe activizarea subiecților instruirii, pe implicarea și participarea lor activă și deplină în procesul propriei formări, precum și pe instaurarea de interacțiuni, schimburi intelectuale și verbale, schimburi de idei, confruntare de opinii, argumente etc. între aceștia.

Modelul educațional pe care pedagogia interactivă îl promovează reconsideră statutul tuturor polilor/elementelor triunghiului pedagogic – elev, cunoștințe și profesor.

Elevul este privit nu prin prisma lipsurilor și eșecurilor sale, ci prin cea a potențialului său, a capacității de a construi noua cunoaștere, de a învăța, de a fi activ și de a deveni autonom. El este considerat nu doar un intelect, ci o ființă umană cu o personalitate complexă, a cărei dimensiune afectivă este importantă în procesul didactic și o ființă socială.

Cunoștințele nu sunt privite ca o sumă de achiziții memorate și reproduse, ci ca suport, vehicul și pretext pentru dezvoltarea și construirea de noi achiziții de către elevii înșiși, realizarea de conexiuni intra și interdisciplinare, de transferuri, de aplicații practice, pregătirea acțiunilor în diferite contexte situaționale, promovarea relațiilor interumane etc.

Profesorul nu mai are rolul de a transmite cunoștințe, ci de a organiza situații de învățare – concepute ca pretexte pentru instaurarea de interacțiuni și de relații dinamice între elev și obiectul sau conținutul învățării. Demersurile pedagogice sunt instrumentate într-o manieră precisă, care îi permit profesorului să studieze cum se derulează activitatea elevilor.

În instruirea activă și interactivă se pornește de la premisa că a preda este cel mai bun mod de a amorsa, impulsiiona, încuraja, promova și de a continua învățarea. Modul în care sarcinile de instruire sunt concepute și aduse la cunoștința elevilor, configurația situațiilor educaționale organizate, sunt menite să declanșeze, să susțină și să catalizeze implicarea și activitatea acestora.

Avantajele interacțiunii și valențele formativ-educative care recomandă metodele interactive ca practici de succes în activitatea didactică sunt următoarele:

- 1 în condițiile îndeplinirii unor sarcini simple, activitatea de grup este stimulativă, generând un comportament contagios și o strădanie competitivă; în rezolvarea sarcinilor complexe, rezolvarea de probleme, obținerea soluției corecte este facilitată de emiterea de ipoteze multiple și variate (D. Ausubel, 1981);
- 2 stimulează efortul și productivitatea individului;
- 3 subiecții care lucrează în echipă sunt capabili să aplice și să sintetizeze cunoștințele în moduri variate și complexe, învățând în același timp mai temeinic decât în cazul lucrului individual;
- 4 dezvoltă capacitățile elevilor de a lucra împreună componentă importantă pentru viață și pentru activitatea lor profesională viitoare (Johnson și Johnson, 1983);
- 5 dezvoltă multiple inteligențe, capacități specifice inteligenței lingvistice (ce implică sensibilitatea de a vorbi și de a scrie;), inteligenței logice matematice (ce constă în capacitatea de a analiza logic problemele, de a realiza operații matematice și de a investiga științific sarcinile, inteligenței spațiale (care se referă la capacitatea, potențialul de a recunoaște și a folosi patternurile spațiului), inteligenței interpersonale (capacitatea de a înțelege intențiile, motivațiile, dorințele celorlalți), inteligenței intrapersonale (capacitatea de autoînțelegere, motivații, temeri), inteligenței naturaliste (care face omul capabil să recunoască, să clasifice și să se inspire din mediul ambiant), inteligenței morale (preocupată de reguli, comportament, atitudini – H. Gardner, 1993);
- 6 stimulează și dezvoltă capacități cognitive complexe (gândirea divergentă, gândirea critică, gândirea laterală – capacitatea de a privi și a cerceta lucrurile în alt mod, de a relaxa controlul gândirii);
- 7 munca în grup permite împărțirea sarcinilor și responsabilităților în părți mult mai ușor de realizat; timpul de soluționare a problemelor este deseori mai scurt în cazul lucrului în grup decât atunci când se încearcă găsirea rezolvărilor pe cont propriu;
- 8 cu o dirijare adecvată, învățarea prin cooperare dezvoltă și diversifică priceperile, capacitățile și deprinderile sociale ale elevilor;

- 9 interrelațiile dintre membrii grupului, emulația, sporește interesul pentru o temă sau o sarcină dată, motivând elevii pentru învățare;
- 10 lucrul în echipă oferă elevilor posibilitatea de a-și împărtăși părerile, experiența, ideile, strategiile personale de lucru, informațiile;
- 11 se reduce la minimum fenomenul blocajului emoțional al creativității;
- 12 grupul oferă un sentiment de încredere, de siguranță, antrenare reciprocă a membrilor ce duce la dispariția fricii de eșec și la curajul de a-și asuma riscul;
- 13 interacțiunea colectivă are ca efect și educarea stăpânirii de sine și a unui comportament tolerant față de opiniile celorlalți, înfrângerea subiectivismului și acceptarea gândirii colective.

Tehnici de evocare a cunoștințelor și experienței anterioare și de dezvoltare a creativității sunt: brainstorming, matricele, explozia stelară, metoda pălărilor gânditoare etc.

1 Metoda Brainstorming înseamnă formularea a cât mai multe idei – oricât de fanteziste. Ar părea-ca răspuns la o situație enunțată, după principiul cantitatea generează calitatea. Obiectivul fundamental constă în exprimarea liberă a opiniilor elevilor așa cum vin ele în mintea lor, indiferent dacă acestea conduc sau nu la rezolvarea problemei.

Avantaje:

- obținerea rapidă și ușoară a ideilor noi și a soluțiilor rezolutive;
- costurile reduse necesare folosirii metodei;
- aplicabilitatea largă, aproape în toate domeniile;
- stimulează participarea activă și crează posibilitatea contagiunii ideilor;
- dezvoltă creativitatea, spontaneitatea, încrederea în sine prin procesul evaluării amânate;
- dezvoltă abilitatea de a lucra în echipă;

Limite:

- 1 nu suplinește cercetarea de durată, clasică;
- 2 depinde de calitățile moderatorului de a anima și dirija discuția pe făgașul dorit;
- 3 oferă doar soluții posibile nu și realizarea efectivă;
- 4 uneori poate fi prea obositor sau solicitant pentru unii participanți;
- 5 Explozia stelară

Altă denumire: Starbursting

Tip de activitate:- de fixare, de evaluare, de recapitulare

1993 dezvoltarea abilității de analiză, sistematizare și evaluare interactivă

Obiective: analizarea unei probleme date, demonstrarea asimilării corecte și complete a cunoștințelor, dezvoltarea competențelor sociale

Timp didactic: 10 – 30 minute

Managementul clasei: - în grupe restrânse și în plen

ETAPE:

1. Propunerea unei probleme;
2. Colectivul se poate organiza în grupuri preferențiale;
3. Grupurile lucrează pentru a elabora o listă cu cât mai multe întrebări și cât mai diverse.
4. Comunicarea rezultatelor muncii de grup.
5. Evidențierea celor mai interesante întrebări și aprecierea muncii în echipă

1 Exemplu de lecție cu metoda “explozie stelară” Clasa a XI-a

2 *Obiectul:* Economie

3 *Unitatea de învățare:* „Echilibre și dezechilibre economice”

4 *Subiectul lecției:* ȘOMAJUL

5 *Obiective operaționale:*

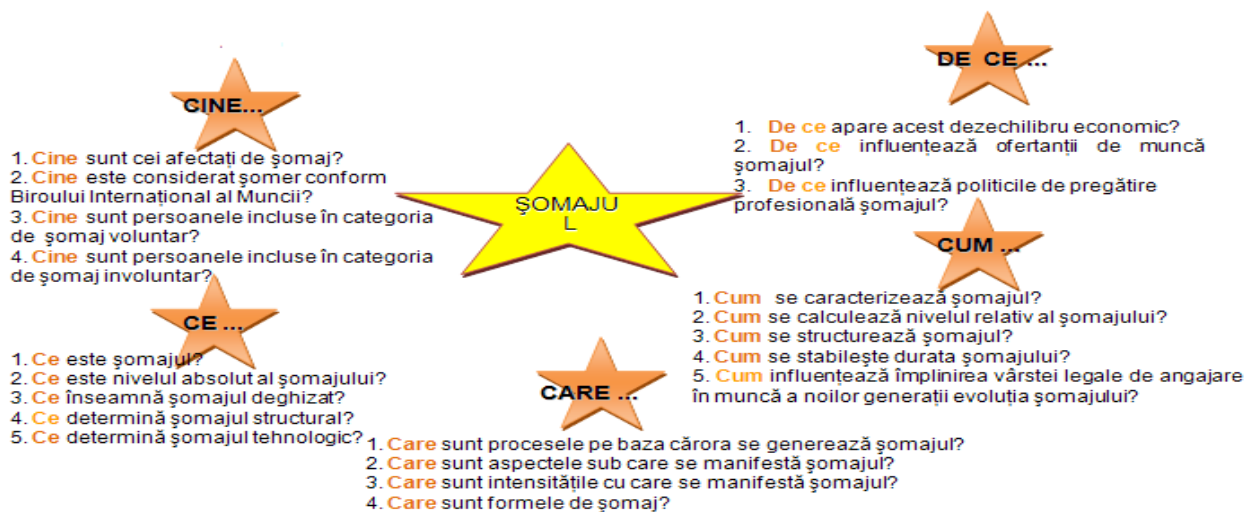
Oo1: să definească corect termenii de șomaj și șomeri

Oo2: să precizeze care sunt caracteristicile șomajului

Oo3: să identifice formele de manifestare a șomajului

- 1 **Metoda:** Începe din centrul conceptului și se împrășteie în afară, cu întrebări, asemenea exploziei stelare. Pe steaua mare se scrie ideea centrală, iar pe cinci steluțe se înscriu elementele introductiv-interogative: “Ce...?”, “Cine...?”, “Cum...?”, “De ce...?”, “Care...?”, propunând

elevilor să formuleze întrebări pornind de la acestea referitoare la tema lecției. Se apreciază întrebările elevilor, efortul acestora de a elabora întrebări corecte, precum și modul de cooperare, modul de interacțiune cu restul clasei care va formula răspunsurile. E o metodă ce stimulează creativitatea. A fost utilizată în acest context în secvența de feed-back a lecției

Bibliografie

1. Ausubel, D.; Floyd, R., *Învățarea în școală*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981.
2. Bocoș, M., *Instruire interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002.

PREVENIREA GREȘELILOR ORTOGRAFICE

*Prof. Moței Iulia Maria,
Colegiul Tehnic "Dorin Pavel,, Alba Iulia*

Greșeala de ortografie reprezintă psihologic "lipsa de reacție corespunzătoare unui stimul încă nespecializat, unei reguli încă nefixate, lipsă a cărei instalare în deprindere trebuie prevenită: deprindere negativă care din punct de vedere al regulii nu corespunde stimulilor reali și care trebuie desființată".

Lingvistic, greșeala de ortografie capătă semnificații diferite după implicațiile ei cu sistemul funcțional, cu sistemul normei, ortoepice în primul rând cu sistemul ortografic exclusiv. O greșeală devine foarte gravă din momentul în care stânjenește comunicarea, tulburând mesajul, anulându-i capacitatea de a comunica vreo informație.

Elevii greșesc din cauze diferite, care nu se pot determina cu siguranță întotdeauna: automatizarea insuficientă a procesului analizei și al transpunerii grafice (omisiuni de litere/adaosuri de litere) sau, cel mai adesea, cunoașterea superficială a gramaticii. Acceptând acest lucru, ar trebui să considerăm că orice deprindere ortografică este dependentă și condiționată de cunoștințele gramaticale și că, în consecință, nu putem realiza deprinderi ortografice decât după ce asigurăm baza teoretică, gramaticală, corespunzătoare. Ar trebui să așteptăm până când predăm declinarea substantivelor articulate, pentru a putea oferi regula scrierii formelor cu unu, doi sau trei i, până când elevii învață declinarea pronumelui personal și reflexiv, conjugarea verbelor etc., spre a putea comunica regulile privitoare la folosirea cratimei ș.a.m.d.

A scrie conform cu normele ortografice constituie, încă o obligație școlară fără nimic stimulator în sine. Pentru cei mai mulți elevi, exercițiul tradițional de ortografie sau de limbă în general este în primul rând o probă. Se ignoră prea des faptul că e firesc ca profesoara să știe, iar

elevul să nu știe cât dânsa, ca unii elevi să știe mai mult, iar alții mai puțin. Subliniat de sancțiuni morale și școlare, insuccesul sistematic duce la descurajare, aceasta devenind mai apoi cauza insucceselor viitoare.

Așadar, succesul în învățarea ortografiei ține și de măsura în care reușim să trezim interesul pentru scrisul corect. Exercițiul de ortografie rămâne superficial dacă înțelegerea finalității lui apropiate și depărtate nu e totodată un imbold intern de a acționa măcar parțial și dacă rezultatul acțiunii sale nu e *întărit*. Copilul trăiește astăzi într-o lume de înscrisuri care-i pot confirma și consolida comportamente impuse de școală sau care, dimpotrivă, i le pot zdruncina.

Bibliografie

1. Alexandru, Graur, Ortografia azi, Editura Academiei, București, 1985.
2. F. Ciobanu, Sfârlea, Cum scriem, cum pronunțăm corect. Norme și exerciții, București, 1970.

METODE COMUNICATIVE ORALE MODERNE FOLOSITE ÎN PREDAREA GRAMATICII LIMBII ENGLEZE

*Prof. lb. engleză Veronica Dur
Colegiul Tehnic “Dorin Pavel” Alba Iulia*

Dezvoltarea deprinderii de comunicare orală constituie o bună sursă motivațională pentru majoritatea elevilor. Iată câteva idei cărora profesorul de limba engleză trebuie să le acorde atenție :

(a) Să încerce să găsească moduri de a demonstra elevilor că ei fac un progres în învățarea limbii tot timpul, acest lucru poate fi făcut prin repetarea unei activități (un joc, de exemplu) pentru a vedea cât de mult au progresat ei.

(b) Să se asigure că exercițiile practice monitorizate și corectate reprezintă oportunități de exprimare liberă – elevii sunt motivați atunci când văd că ei înșiși pot face ceva folosindu-se de limba engleză.

(c) Să le arate elevilor cum să folosească la maxim puținele cunoștințe pe care le au – de exemplu, dacă aceștia nu-și amintesc gradele de comparație ale unui anumit adjectiv, ei pot folosi altceva cu sens asemănător pentru a-și exprima din nou idea.

Activitățile orale comunicative pot deveni mult mai interesante dacă acestea au loc în grup sau pe perechi, încurajându-se astfel cooperarea între elevi, reducându-se sentimentul de izolare.

Iată câteva exemple de activități comunicative orale :

1.DISCUȚIILE

O discuție implică exprimarea părerilor în fața celorlalți – într-o limbă străină, în cazul nostru – situație care poate crea disconfort în rândul elevilor deoarece nu toți elevii se simt în largul lor atunci când aceștia trebuie să-și exprime părerile în fața clasei.

Iată o metodă foarte bună folosită în predarea adjectivului, numită *“The buzz group”*: clasa e împărțită în grupe de câte 3-4 elevi, profesorul distribuie un set de imagini fiecărei grupe ; elevii sunt cei care trebuie să găsească adjective – cât de multe la număr – pentru a descrie imaginile date ; după îndeplinirea acestei sarcini de lucru, elevii sunt rugați să vină pe rând în fața clasei pentru a prezenta adjectivele alese de ei.

2. JOCURILE COMUNICATIVE

a. Descoperirea asemănărilor/deosebirilor: clasa e împărțită pe grupe; elevii primesc niște seturi de imagini, trebuind să descopere asemănările/deosebirile dintre ele (în acest caz se poate exersa adjectivul).

b. ‘Descoperă și aranjează’: elevii sunt împărțiți pe grupe, primind niște liste cu adjective; elevii trebuie să aranjeze adjectivele pe două coloane – adjective optimiste/pesimiste ; elevii sunt nevoiți, de asemenea, să explice (în limba engleza) și sensul adjectivelor primite.

c. Reconstituirea unei povestiri : elevii sunt împărțiți pe grupe, primind paragrafe dintr-o povestire, pe care aceștia trebuie să le aranjeze în ordinea corectă pentru a forma povestea (în acest caz se pot exersa toate elementele de gramatică).

d. Reconstituirea unei poezii : elevii sunt împărțiți pe grupe, fiecare grupă primind versurile unei poezii, pe care elevii vor trebui să le aranjeze în ordinea corectă. Succesul e garantat în momentul în care versurile ordonate corect și rimează (iarăși se pot exersa toate structurile gramaticale).

e. ‘Spune adevărul’: în acest caz elevii pot recapitula verbele modale în propoziții afirmative și negative. De exemplu, profesorul numește un elev ce va veni în fața clasei, va lua loc pe un scaun și va răspunde întrebărilor adresate de colegii acestuia. Înainte ca aceștia să-i adreseze întrebările, profesorul scrie pe tablă următoarele afirmații: *I think he/she can..... / I think she would..... / etc. (Cred că el/ea poate să / Cred că el/ ea ar / etc.)*. Înainte ca elevul să fie “interogat”, profesorul adresează clasei întrebări de genul : *Do you think he/she can practice sports?(Crezi că el/ea poate face sport?)*, elevii putând răspunde *I think he/she can. / Cred că poate*. După toate aceste întrebări, este rândul elevilor să “intervieze” elevul din fața clasei.

f. Ia-o la stânga, Ia-o la dreapta : una din dificultățile ce apar în învățarea unei limbi străine este înțelegerea instrucțiunilor atunci când te afli pe un teritoriu necunoscut. Cu toții putem pune întrebări, dar nu suntem siguri dacă vom ști ce înseamnă răspunsul dat. Acest joc se poate derula într-o cameră spațioasă, unde sunt plasate mai multe obstacole (mese, scaune, bănci) ; unui elev i se cere să părăsească sala, în timp ce ceilalți elevi rearanjează obstacolele ; elevul revine în clasă legat la ochi și urmează instrucțiunile colegilor săi în timp ce aceștia îi dau informațiile necesare deplasării acestuia printre obstacole. În acest caz se poate exersa imperativul.

g. Jocul ‘Ghici ce am în ghiozdan’ : un elev vine în fața clasei cu un ghiozdan plin de tot felul de lucruri. Profesorul le cere elevilor să pună întrebări referitoare la ceea ce are colegul lor în ghiozdan, ca de exemplu: *“What do you think he has in his schoolbag?” (Ce crezi că are el în ghiozdan?)*, *“Could it possibly be a book?” (Ar putea fi o carte?)* sau *“You might have a book.” (Ai putea avea o carte.)* Această activitate este indicată pentru exersarea verbelor modale.

h. Găsește deosebiri: profesorul împarte clasa pe grupe, împărțindu-le două imagini/fotografii , elevii trebuind să găsească diferențele dintre imaginile/fotografiile date. În acest caz se poate exersa adjectivul sau substantivul.

i. ‘Folosește- l’ – un joc de exprimare a opiniei : clasa e împărțită pe grupe; fiecare grupă primește imagini cu diferite obiecte (de exemplu, o imagine ce conține un *stilou* poate simboliza meseria de profesor ; elevii trebuie să spună unde pot folosi obiectul din imagine. Prin intermediul acestei metode se pot exersa timpurile verbale și substantivul.

j. ‘Dilema din deșert’ : elevii sunt împărțiți pe grupe, dându-li-se sarcina de a numi trei obiecte pe care le-ar lua pe o insulă pustie. Sau li se poate prezenta o situație problematică la care ei trebuie să găsească soluția. În acest caz se poate recapitula propoziția subordonată condițională.

k. Vorbește despre tine : această metodă poate fi folosită la începutul orei pentru a sparge gheața și pentru a crea o atmosferă pozitivă. Elevii sunt grupați pe perechi ; aceștia desenează două cercuri intersectate ; partea comună a cercurilor va cuprinde trăsăturile pe care cei doi colegi le au în comun, iar celelalte părți ale cercurilor vor prezenta deosebirile dintre ei. Apoi sunt rugați să prezinte colegilor caracteristicile notate. În acest caz se poate exersa adjectivul.

Acestea sunt doar câteva metode folosite în comunicarea orală ce pot face ora de engleză plăcută și interesantă și asimilarea/întărirea cunoștințelor de gramatică mult mai facilă.

Bibliografie

1. Baudains, Richard, Baudains, Marjorie, 1990, *Alternatives – Games, Exercises and Conversations for the Language Classroom*, Essex : Longman;
2. Byrne, Donn, 1996, *Teaching Oral English*, Essex : Longman;
3. Edge, Julian, 1993, *Essentials of English Language Teaching*, Essex : Longman;
4. Hadfield, Jill, 1996, *Advanced Communication Games*, Harlow : Longman.

MEMENTO : „SCRIITORI ROMÂNI , LA BLAJ”

Prof. psiho. Lațiu Camelia Lucia,
Lic. Tehnologic “T. Cipariu” Blaj

Blajul s-a îmbrăcat în haine de sărbătoare!

Era în primăvara anului 1923 când, pe 29 aprilie în mica gară a orașului, erau așteptați cu mare emoție oaspeți de seamă: „*Scritorii români*”. Sosirea acestora în oraș s-a făcut cunoscută cu afișe tricolore, pe care erau scrise numele oaspeților, fiind distribuite în toată zona.

Pentru mica Romă eminesciană acest eveniment era de o importanță covârșitoare. Populația urbei, cu mic cu mare, s-a îndreptat spre gară așteptând, copleșiți de bucurie, trenul care urma să îi aducă pe oaspeții dragi. Intrarea trenului în gară s-a făcut cu urale de bucurie iar, când s-au deschis ușile vagonului întreaga populație aflată pe peron a aplaudat frenetic: au sosit Membrii Societății Scriitorilor din România! În fruntea delegației a fost poetul Victor Eftimiu urmat de scriitorii Alexandru Cazaban, Liviu Rebreanu, Alfred Moșoiu, Mircea Rădulescu, Ovidiu Hulea. În întâmpinarea onoraților oaspeți din partea autorităților locale a fost preotul doctor Victor Macavei, canonic și senator în acea perioadă. După salutul de bun venit rostit de canonicul Victor Macavei, a luat cuvântul poetul Victor Eftimiu, adresându-se în numele întregii delegații. Întreg discursul a fost plin de patos, admirație, patriotism, exprimând bucuria de a fi pășit pe meleagurile blăjene, călcând pe urmele întemeietorilor școlilor românești din Transilvania. La sfârșitul emoționantului discurs poetul Victor Eftimiu salută Blajul : *”Salve, cetate latină din mijlocul unui popor latin Salve simbol veșnic al românismului biruitor, păstrător al datinilor sfinte... Blaj suflet din sufletul Romei veșnice – salve ție! ,,*

Întreaga populație a fost prezentă: profesori, elevi, seminariști, oameni simpli, care i-au acoperit cu o ploaie de flori de primăvară pe acești cronicari ai culturii românești. De la gară, cu trăsurile împodobite de sărbătoare, au plecat spre hotelul „*Handrea*” unde a avut loc întâlnirea cu redactorii „foilor”, din Blaj. Spre seară, în jurul orei șase, a început șezătoare literară în sala de sport a liceului pentru băieți. Aici a fost prezent și Preasfinția Sa Mitropolitul dr. Vasile Suci. În acest cadru de cultură românească au putut fi ascultați poetul Ovidiu Hulea, scriitorul Liviu Rebreanu și poetul Mircea Rădulescu. Alexandru Melin a citit un fragment din scrierile sale *”Icoane din 1848*„. În cadrul șezătorii literare a vorbit scriitorul Basarabescu de la Ploiești, membru corespondent al Academiei Române iar Victor Eftimiu a încheiat activitatea literară cu fragmente din piesele de teatru *”Înșiră-te mărgărite*„, *”Cocoșul negru*„, sfârșind cu recitarea poeziei *”Tricolorul*„. A doua zi, pe 30 aprilie, au fost conduși la Biblioteca Centrală, unde au putut admira faimoasele cărți vechi, manuscrise strânse și păstrate cu sfințenie și migală de călugării și arhierii Blajului: Timotei Cipariu, Augustin Bunea și alții. Pentru elevii și seminariștii blăjeni, scriitorii organizează o altă șezătoare literară care se finalizează cu vizitarea liceului. Mare le-a fost mirarea dar și bucuria de a descoperi pe coridoarele liceului, printre icoanele expuse, tablouri cu *”chipurile lor*„, Preasfinția Sa, doctor Vasile Suci, a adresat invitația de a fi oaspeții de onoare ai Mitropoliei după care au fost duși la Crucea lui Avram Iancu, de unde au putut vedea o frumoasă panoramă a Blajului. Vizitarea împrejurimilor orașului s-a încheiat cu drumul la Sâncel unde țărani i-au întâmpinat cu pâine și sare ca pe alese fețe regale. La întoarcere spre Blaj s-au oprit la casa doamnei Maria Vlăssă unde au fost primiți cu onoare și bucurie de către gazdă.

Dacă primirea distinșilor oaspeți a fost făcută cu mare fast, la fel a fost și plecarea lor. Mulțimea i-a însoțit până la gară, cu urale și ovații, așteptând de pe peronul gării și până la tren un covor făcut din flori de liliac.

Respectul, sinceritatea, admirația cu care au fost întâmpinați acești corifei ai literaturii noastre a dovedit încă o dată că Blajul a fost și va rămâne o temelie importantă a culturii noastre naționale.

Soarele românilor cu adevărat a răsărit în mica Romă!

Noi avem datoria de a păstra ceea ce am moștenit de la strămoșii noștri, fără a altera această zestrea culturală. Suntem legați pe viață de acest *”testament*„, al culturii românești, pe care trebuie să îl îmbogățim de la an la an, demonstrând că suntem urmași demni ai spiritualității și culturii naționale.

- Bibliografie**
1. Colecția de ziare *”Unirea Poporului*„, a Bibliotecii *”Școala Ardeleană*„, Blaj
 2. Ziarul *”Unirea Poporului*„, nr.18/6 mai 1923., anul V

LUMINĂ DIN LITERATURĂ

*Prof. Dinga Rusanda,
Școala Gimnazială „Ovidiu Hulea” Aiud*

Astăzi tendința este aceea de a accede spre modernitate. Uitam însă, de cele mai multe ori, de unde s-a pornit în această ascensiune. Împrumutăm chiar unele aspecte și obiceiuri din viața occidentalilor, le punem în practică, ne bucurăm de ele și le acordăm întâietate pentru că presa și televiziunea se ocupă cu punerea în circulație a datelor despre ele. Practicile și obiceiurile noastre tradiționale nu au fost însă uitate de elevii și profesorii lor de la Școala Gimnazială „O. Hulea” Aiud care și-au propus întocmai familiarizarea cu modul de desfășurare a unor ritualuri străvechi întrucât multe dintre aceste obiceiuri, practici și rituri se mai practică și astăzi. Consider că temele propuse spre abordare au stârnit curiozitate și interes din partea elevilor și-i va ajuta, în aceeași măsură, să cunoască, să înțeleagă și să facă față cu succes, din acest punct de vedere, în momentele cruciale ale vieții: Nașterea, Nunta, Moartea. În luna decembrie, ei au participat la șezătoare, activitate desfășurată în Muzeul din incinta școlii.

Începând prima zi de școală au lucrat intens la redactarea revistei școlii. Am certitudinea ca această revistă, prin temele prezentate, articolele întocmite cu mare atenție de către elevi sub îndrumarea cadrelor didactice, va duce la un schimb benefic de idei și experiență, va deschide și va descoperi noi oportunități privind modernizarea demersului didactic și a managementului școlar, dar și la dezvoltarea creativității și a abilităților practice ale elevilor.

Unul dintre cele mai minunate daruri pe care părinții îl pot face copiilor este dragostea pentru lectură, pentru cărți. Multe studii au ajuns la concluzia că elevii care citesc mai devreme au mult mai multe șanse de a reuși în școală și în viață. De ce?

Copiii care își văd părinții citind în mod regulat și au la dispoziție cărți de toate felurile învață să iubească și să aprecieze cărțile – considerându-le surse de divertisment și de cunoaștere de informații noi și interesante. Cărțile largesc orizontul copiilor, ajutându-i să-și îmbogățească vocabularul, invitându-i să gândească, să se comporte în societate, să privească lucrurile cu mai multă atenție și seriozitate și le dezvoltă curiozitatea.

Nu exista o vârstă anume de la care trebuie să le citim copiilor și nici un număr stabilit de cărți. Un singur lucru este clar: trebuie să le citim de când vin pe lume, cât mai multe povești posibil. Cititul ajută la învățarea limbii (vocabular, construcția propoziției, sunetele și ritmicitatea vorbirii), la cunoașterea lumii înconjurătoare și la deprinderea unor valori umane, deduse din experiențele pozitive prezentate în cărți.

„Înainte de a deveni o filozofică amărăciune, cartea e o făgăduință, o bucurie, o călătorie prin suflete, gânduri și frumuseți”

(Tudor Arghezi)